

Zemřela velká postava českého filmu Věra Chytilová

PRAHA – Legendární režisérka a silná osobnost, to byla Věra Chytilová. První dáma českého filmu, která za svá díla získala řadu ocenění. Zemřela ve středu dopoledne v kruhu rodiny ve věku 85 let. Ve svých filmech si nebrala servítky, doplňovala je ironií i satirickou nadsázkou, používala netradiční postupy a příběh pro ni nebyl klíčový.

„Dokázala jít vždycky za svým, svou odvahou ostatní převyšovala. Není pravda, že byla arogantní. Prala se jen s omezením, ale dobrý nápad ocenila,“ řekl o ní Fero Fenič. Věra Chytilová si nejdřív vybrala architekturu, ale školu nedokončila. Přivydělávala si jako modelka, pak se objevila jako jedna z dvorních dam ve filmech Císařův pekař a Pekařův císař. Svět filmu ji nadchnul, proto přijala práci klapky na Barrandově. Rozhodla se jít studovat režii na FAMU a svůj první snímek Dům na ořechovce natočila ještě při studiích. Následovaly filmy jako Pytel blech, povídka Automat svět z cyklu Perličky na dně, Sedmkráska nebo Ovoce stromů rajských jíme. „Zvláštní je, že jak jsme opustili školu, začali jsme svoje filmy dělat každý úplně jinak,“ vzpomíná Jiří Menzel. Svou tvorbu se zařadila k české nové vlně 60. let, kde mezi její kolegy patřili Miloš Forman, Jiří Menzel či Evald Schorm.

V normalizačním období 70. let přišel zákaz tvořit. Věra Chytilová se ale nikdy lehce nevzdávala a napsala dopis přímo Gustávu Husákovi. K natáčení filmu se mohla vrátit snímkem Hra o jablko. Poté režírovala slavné Panelstory aneb Jak se rodí sídliště. Film byl načas umístěn mezi trezorové snímky a nesměl do kin.

Po revoluci v roce 1989 začala učit na FAMU, ale natáčení neopustila. V roce 1992 vzniká film Dědictví aneb Kurvahošigutntág, který v té době nebyl přijat dobře, ale časem se stal kultovním. „Byla to žena, která měla obrovský smysl pro humor, ale i dokonalý smysl pro řád,“ prozradil o ní herec Miroslav Donutil. Věnovala se také dokumentární tvorbě: Natočila dokumenty TGM Osvoboditel nebo Ráj srdce. V natáčení dokumentů pokračovala až do roku 2011, kdy se částečně stáhla z veřejné scény kvůli zdravotnímu stavu.

Věra Chytilová byla výraznou osobností české kinematografie. Ve snímcích se nebála použít nové motivy, ostrý vtíp a kritizovat společnost. Razantně se stavěla na stranu žen a podporovala feministky. Prezentovala veřejně své názory, i když mohly pobuřovat. „Je vidět, že dnes už může režírovat každý a podle toho to také vypadá,“ řekla na adresu mladého režiséra, když mu předávala Českého lva.

GABRIELA KABÁTKOVÁ

Věra Chytilová

Foto: archiv

G7 neuznává referendum o Krymu

PRAHA/SIMFEROPOL – Anexe Krymu je podle států G7 porušením práva. Proto vyzývají Ruskou federaci, aby nepodporovala chystané referendum, jež probíhá za přítomnosti vojenských oddílů a odporuje ukrajinským zákonům. Podle nich nebude mít žádnou váhu.

Přesto se nepředpokládá, že by se nějaká země chystala k vojenské akci. To vyloučil i prozatímní prezident Ukrajiny Turčynov. Ukrajinská armáda naopak zachová pozice, aby nevyprovokovala útok. Za hranicemi Ukrajiny se nyní pohybuje přes 80 000 ruských vojáků.

EU a USA mluví o stále přísnějších ekonomických sankcích. Už do této do-

by nechaly zmrazit konta některých ukrajinských politiků, včetně odvolaného prezidenta Janukovyče. Stejný trest by se mohl dotknout i některých Rusů. Unie chce omezit dovoz ruského plynu a prohlašuje, že už příští týden s Ukrajinou podepíše část asociační dohody. Kvůli Krymu hrozí, že se svět opět rozdělí do několika zneprátených bloků.

Napětí je nejsilnější na Krymském poloostrově. Na referendum má dohlížet až 1 500 vojáků a úřady zde přerušily vysílání 7 ukrajinských televizí. Ruské televize vysílají dál. Naopak v Kyjevě došlo k „dočasnému“ vyřazení několika ruských kanálů a obě země se obviňují z propagandy. DOMINIKA VŘEŠŤALOVÁ

EU potřebuje více ženskosti, shodly se kandidátky

PRAHA – Politika EU není dostatečně ženská. Právě v takovém duchu probíhala předvolební debata kandidátek do Evropského parlamentu. Pořádal ji 6. února v Malostranské besedě klub Think-tank Evropské hodnoty.

Diskutovali tu Esma Opravilová (KSČM), Marie Jílková (KDU-ČSL), Ivana Majíčková (TOP 09) a Dita Charanzová (ANO 2011). Ty byly vybrány podle zvacího klíče, který vychází z průzkumu veřejného mínění. Cílem bylo nabídnout české veřejnosti pohled žen jak na vnější, tak i vnitřní, a to především sociální, politiku EU.

Mluvílo se o tom, že při správě věcí

veřejných stále velmi výrazně převažuje maskulinní podíl. „Kdyby žen v politice bylo víc, tak lépe nastupujeme do autobusů, nemáme obavy o kvalitu potravin a nemusíme neustále přemýšlet o nezávadnosti dětských hraček,“ domnívá se Jílková. Podle Ivany Majíčkové větší podíl žen na politice může mít i makroekonomický dopad: „Evropa stárne, protože nepodporuje rodinu, což by ženy napravily, protože každá chce být matka.“

Všechny ale odmítly, že nařízení z Bruselu týkající se kvót bude nástrojem změny stávající genderové situace. „Kvóty nejsou řešením. Když bude

vůle, bude řešení,“ říká Charanzová. Diskutující kladly důraz převážně na fakt, že ženy nepotřebují kvóty, ale pomoc. Podle Opravilové by se měl brát ohled nikoliv na pohlaví, nýbrž na schopnosti příslušného člověka. Některé kandidátky kvóty dokonce berou jako diskriminační prvek, jak poznamenává Majíčková: „Nás, ženy to staví do situace, jako kdybychom nebyly schopny se prosadit samy.“

Předvolební programy rovněž obsahovaly tradiční teze o zlepšení vzdělávání, přístupu k lékařské péči či vztahu k životnímu prostředí.

IURII NAUMENKO

Slovensko volí nového prezidenta, favoritem je předseda vlády Robert Fico

PRAHA/BRATISLAVA – Češi si to užili loni začátkem roku, naše východní sousedy to čeká nyní. Již 15. března se otevrou volební místnosti a Slováci zvolí svého prezidenta. Po deseti letech, kdy na pomyslném trůnu seděl Ivan Gašparovič, přijde nový prezident. Sestava kandidátů je více než zajímavá.

Slováci si svého prezidenta volí v přímé volbě již počtvrté. Na rozdíl od českých voleb se ty slovenské konají pouze v jeden den. Letos důležité datum padlo na 15. března. Případně druhé kolo by se konalo o dva týdny později 29. března. Otázkou ovšem je, zda k němu dojde. Již první pohled na kandidátskou sestavu totiž vypadá

jednoznačně. Jasným favoritem je Robert Fico (49). Současný ministerský předseda je dlouhodobě nejoblíbenějším slovenským politikem. Podle průzkumů může očekávat téměř 40% podporu občanů.

Fico založil politickou stranu SMER – sociální demokracie. Od roku 2006 s ní vyhrál všechny parlamentní volby. Poslední opanoval, když se mu podařilo získat 44,41% hlasů, a sestavil tak jednobarevnou vládu. „Na Slovensku si nyní nemůžeme dovolit různé experimenty typu, že by se prezidentem stal člověk, který by šel automaticky do konfliktu s vládou. Protože, když slyším vyjádření dalších kandidátů, tak prakticky každý z nich mluví

o jakési účinné protiváze vlády. Dobře víme, že to není možné z hlediska pravomocí prezidenta,“ vyjádřil se Fico pro server iDnes.cz.

Fico má ovšem i dost odpůrců, kteří jej považují za populistu a následovníka Vladimíra Mečiara. Opozice však zatím není jednotná a zůstává otázkou, kdo by Fica vyzval ve druhém kole. Předvolební průzkumy favorizují podnikatele a filantropa Andreje Kisku (51), který může posbírat až 30% hlasů. Kiska sám tvrdí, že by rád vrátil autoritu prezidentskému úřadu a fungoval by jako vládní protiváha. „Myslím, že hlavním úkolem prezidenta je upozorňovat na největší problémy a povzbuzovat vládu a par-

lament, aby je neignorovaly a řešily je,“ řekl Kiska týdeníku Reflex.

Ostatní kandidáti podle průzkumu agentur Polis a MEDIAN již výrazně ztrácejí. O pomyslné třetí místo tak zatím bojují Milan Kňažko (68) a Radoslav Procházka (41). Kňažko patří v Čechách díky své herecké kariéře mezi nejnámější kandidáty, za sebou však má i dlouhou politickou kariéru. Byl jedním ze slovenských vůdců během sametové revoluce, poté sloužil i jako ministr zahraničí či kultury. I on se staví proti Ficovi a rád by byl aktivním prezidentem. „Prezident nesmí mlčet, když má pozdvihnout hlas,“ řekl Kňažko pro iDnes.cz. Mezi 7–10% potenciálních voličů má podle

průzkumů kromě Kňažka i Radoslav Procházka, právník a docent na Právnické fakultě Trnavské univerzity, který studoval i na prestižní Yaleově univerzitě v USA.

Zbytek kandidátů má jen čistě teoretickou šanci na vítězství. Nachází se mezi nimi právník Pavol Hrušovský, představitel maďarské strany Gyula Bárdos, bývalý ministr spravedlnosti Ján Čarnogurský, kardiolog Viliam Fischer, bývalý diplomat Ján Jurišta, podnikatel Jozef Behýl, primátor Rimavskej Soboty, podnikatel Stanislav Martinčko, chemik Milan Melník a jediná žena mezi kandidáty Helena Mezenská.

JAN ŘAPEK

Už 15 let je Česko v NATO: Zeman poukázal na nejistou bezpečnost

PRAHA - K příležitosti výročí se 12. března uskutečnila na Pražském hradě celodenní konference. Vystoupil například prezident Miloš Zeman, bývalý generální tajemník NATO George Robertson a zástupci parlamentních stran včetně premiéra Bohuslava Sobotky.

„Bezpečnost je nedělitelná. Ohrožení jakéhokoliv členského státu NATO je zároveň ohrožení našeho bezpečí,“ zahájil konferenci prezident Zeman. Poukázal na fakt, že naše bezpečnost není samozřejmostí, stejně tak jako členství v Alianci. Mimo jiné se vyjádřil ke zkrácenému obrannému rozpočtu. „Tyto výdaje se bohužel pohybují těsně nad jedním procentem HDP. Často byly vynakládány naprosto neefektivně. Jde například o bitevní letouny L-159, které jen hníjí v hangárech,“ konstatoval.

Řešeným tématem se stal přístup některých evropských zemí v NATO, které neplní své sliby a málo jí přispívají. „Pokud chceme být součástí NATO, musíme být připraveni do systé-

Prezident Zeman při projevu

foto: mzeman.cz

mu něco vložit. Nejen prostředky, jako jsou vojáci, ale i myšlenky. Měli bychom být vidět více než v minulosti,“ míní ministr zahraniční Lubomír Zaorálek. Velkého uznání ze strany politiků se dočkali čeští vojáci. „Ať už mise v Kosovu či Afghánistánu, naši vojáci aktivním přístupem denně

dokazují svou loajalitu a nasazení,“ chválil předseda ČSSD Bohuslav Sobotka.

Positivní přístup k NATO s premiérem sdíleli i lídři ostatních parlamentních stran, vyjma předsedy KSČM Vojtěch Filipa. Ten na konferenci vystoupil jako jediný s kritickým

postojem. „Rozhodnutí o vstupu do Aliance učinili na konci 90. let politici, nikoliv občané,“ zdůraznil Filip. Svůj názor později stvrdil, když jako jediný z předsedů nepodepsal novou deklaraci k zajištění obrany České republiky.

VOJTĚCH TRÁČ

Seminář Eurocentra: „Když chci na stáž do institucí Evropské unie“

PRAHA - Co mají společného eurokomisařka Viviane Reding, bývalý italský premiér Mario Monti a španělský princ Filip? I oni jsou na seznamu absolventů stáží v institucích Evropské unie. Pro zájemce o stáž proběhl 6. března seminář v Evropském domě v Praze. Studenti i absolventi se mohou zúčastnit stáží v Evropské komisi a Evropském parlamentu nebo v jejich zastoupeních v jednotlivých členských zemích. Úspěšný uchazeč má možnost se během pěti měsíců seznámit s chodem dané instituce a získat praxi

v administrativě či překladatelství. Po tuto dobu pobírá měsíční honorář 1000 eur (částka se může lišit v závislosti na přijímající zemi). „Stážista musí být starší 18 let, mít alespoň jeden ukončený cyklus vysokoškolského vzdělání a znalost dvou oficiálních jazyků EU,“ vyjmenovává Natálie Vlková ze Zastoupení Evropské komise v ČR. Jen do Evropské komise se v roce 2012 hlásilo 9 tisíc uchazečů ze všech zemí EU, uspělo pouze 700. Vlková proto zdůrazňuje: „Důležité je zaujmout. Do životopisu napište coko-

liv, čím se lišíte od ostatních. Může to být zahraniční pobyt i zajímavý koníček.“

„Zvláště pro studenty mediálně zaměřených oborů nabízí Evropský parlament žurnalistickou stáž,“ připomíná Natalie Šťastná, zástupkyně Informační kanceláře Evropského parlamentu. Žurnalistiku vystudovala i stážistka Markéta Černá, která nyní působí v Informační kanceláři Evropského parlamentu v Praze. „Osobně jsem neměla s vyplňováním přihlášky žádný problém. Jen jsem byla docela překvapená, když se

mi za několik týdnů ozvali s oznámením přijetí. Úplně jsem na to zapoměla,“ dodává s úsměvem Černá. Elektronickou přihlášku je totiž kvůli délce výběrového procesu potřeba vyplnit i s půlročním předstihem. Stáže poté začínají vždy v říjnu a březnu.

Možnost stáží nabízí také další instituce, například Evropská centrální banka či Soudní dvůr EU. Pro konkrétní podmínky a termíny přednášející doporučují sledovat příslušné webové stránky.

ANNA REJDOVÁ

foto: Amnesty International

Hudbou a balonky proti čínské nadvládě

PRAHA - „Když se budeme o Tibet zajímat, nenecháme jej zmizet...“ Takové bylo motto pondělní akce před čínskou ambasádou v Praze-Bubenči. Na happeningu Amnesty International s názvem Nenecháme Tibet zmizet se sešlo zhruba 400 lidí, kteří přišli protestovat proti porušování lidských práv v Tibetu.

Na pondělí 10. března letos připadlo 55. výročí protičínské povstání, při kterém zemřelo nejméně 80 tis. Tibetanů. Tradiční Mezinárodní den Tibetu podpořili lidé v mnoha českých městech, tibetské vlajky v pondělí visely například na Masarykově univerzitě v Brně a na univerzitě v Pardubicích.

„Je těžké přimět Čínu ke konkrétním krokům, ale každý z nás může Tibetu pomoci tím, že se bude zajímat o tamní kulturu a tradice,“ uvádí na

svých facebookových stránkách Amnesty International. Na pondělním mítinku proto zněla tradiční hudba, účastníci se mohli seznámit s tibetským písmem a pro děti byly připraveny pohádky. Organizátoři pak „oblékli“ ambasádu do tibetských barev, když před ní instalovali kovovou konstrukci pokrytou barevnými vlajčkami. Nakonec se prostor před budovou zaplnil množstvím balonků s nápisy „free Tibet“, jejichž zakoupením mohli návštěvníci přispět klášterním školám ve městě Ladak. „Zvláště dnes, v čase ukrajinské krize, je důležité podporovat všechny země, které jsou objektem útlaku,“ řekl na akci bývalý ministr životního prostředí Martin Bursík.

Organizátoři nezapomněli ani na 107 Tibetanů, kteří se dosud podle humanitárních organizací upálili na

protest proti čínské okupaci. Na akci v Praze rozdali dobrovolníkům 107 siluet, které byly při následném vzpomínkovém aktu namířené proti budově čínské ambasády. „Tady se upálí Jan Palach a ví to celý svět. Tam se upálí 107 lidí a všichni mlčí,“ podotkl pro ČT24 jeden z demonstrantů.

Před 55 lety vypukly v tibetském hlavním městě Lhase rozsáhlé protesty proti čínské nadvládě. Komunistická vláda tehdy nepokoje krvavě potlačila a 10. března 1959 nastolila systém vojenských kontrolních výborů. Zemřelo asi 80 tis. Tibetanů a desetitisíce dalších musely odejít do exilu. Od roku 1965 je Tibet čínskou autonomní oblastí.

ALAN LEXA

Uběhne 75 let od německé okupace, připomíná ji výstava fotografií

PRAHA - Čas zoufalství a naděje. Tak se jmenuje výstava Ladislava Sitenského, která už od čtvrtka probíhá ve Strahovském klášteře. Připomíná události z 15. března 1939, kdy na česká území vstoupila německá vojska, a zabývá se také i následující okupací a bojem proti nacismu. Ladislav Sitenský je známý především svými snímky z druhé světové války, během níž působil jako fotograf ve Francii a ve Velké Británii, kde byl členem RAF. Je držitelem medaile Za zásluhy o stát v oblasti kultury a umění. Výstavu, která zobrazuje celý průběh druhé světové války až po návrat vojáků do osvobozené Prahy, lze navštívit do konce dubna. Přímou na sobotu, kdy od okupace

uběhne 75 let, jsou naplánována památeční shromáždění na několika místech České republiky. Například v Olomouci bude na půdě Centra judaistických studií Palackého Univerzity odhalena jedna ze zchovalých barevných vitráží z Olomoucké synagogy, kterou nacisté vypálili během prvního dne okupace.

15. března 1939 vstoupila na celé území Československé republiky vojska německé armády. Wehrmacht tím tehdy porušil Mnichovskou dohodu a způsobil zánik druhé republiky. Na šest let vznikl Protektorát Čechy a Morava společně se Slovenským státem, který byl nacistickým satelitem.

ONDŘEJ VOSKA

Slabé odměny snížily mzdy o pětistovku

PRAHA - Průměrná mzda na konci loňského roku klesla o 484 korun na 26 637 korun, to je o 1,8 procenta méně než za stejné období roku 2012. Kvůli růstu spotřebitelských cen byly mzdy reálně nižší dokonce o 2,9 procenta. Vyplývá to z údajů Českého statistického úřadu o průměrných mzdách za 4. čtvrtletí 2013. Meziročnípokles statistici hodnotí jako nejhorší za posledních 10 let. Na vině jsou podle nich zaměstnavatelé, kteří ve 4. čtvrtletí roku 2012 vypláceli mnohem vyšší mimořádné odměny

než v roce 2013.

Průměrná mzda za celý loňský rok tak spíše stagnovala, vzrostla jen o 0,1 procenta na 25 128 korun. Dvě třetiny Čechů na takový plat navíc ani nedosáhnou, medián činil ve 4. čtvrtletí jen 22 288 korun.

Výrazné rozdíly zaznamenali statistici i v jednotlivých regionech. Jako obvykle si nejvíce vydělali Pražané – průměrná mzda zde činila 34 436 korun, žebříček pak uzavírá Karlovarský kraj s 22 775 korunami.

MATĚJ SKALICKÝ

Ani po třech letech si fotografka Leibovitz do Čech pro cenu nepřijela

PRAHA – Sošky Evropské ceny Trebbia si převzalo devět laureátů za podporu kultury a tvůrčí činnosti. Galavečer se konal 9. března ve Španělském sále na Pražském hradě. Mezi oceněnými byl například i slavný český divadelník Jiří Srnec, zakladatel takzvaného černého divadla. Cenu si měla převzít i známá americká fotografka Annie Leibovitz.

Porota navrhla fotografku slavných osobností na Evropskou cenu Trebbia za tvůrčí činnost. „Komitét ji nominoval již v roce 2011, ale nikdy zatím nemohla přijet. Nyní to slíbila, ale včera napsala, že z vážných důvodů nemůže přijet a pošle videozáznam svého pozdravu,“ řekl novinářům organizátor a galerista Miro Smolák s doplněním, že podmínkou převzetí ceny je osobní účast na ceremonii. Na Hradě nakonec její poděkování ze záznamu ani nezaznělo.

Leibovitz svým rozhodnutím podle Smoláka rozzlobila i první dámu Ivanu Zemanovou. „Je nám to líto, ale nenaděláme s tím nic,“ prohlásil zklamaně galerista, který nejvíce proslul svým záměrem postavit v Praze

muzeum umění podle návrhu amerického architekta Daniela Liebeskin- da.

Letošními laureáty 14. ročníku za podporu umění se stali Juan González de Quirós y Corujo ze Španělska, Rudolf Kallat z Rakouska a Viečeslav Zarenkov z Ruska. Za tvůrčí činnost získali ocenění Jiří Srnec z České republiky a Jane McAdam Freud ze Spojeného království a za přínos dialogu mezi českou a čínskou národní kulturou manželé Kunyng Straková a Jiří Straka. Za celoživotní dílo obdržel cenu slovenský herec Štefan Kvietik.

Součástí ceremoniálu je tradičně i dražba obrazů od známých osobností. Výdělek 460 tisíc z pěti obrazů se rovným dílem rozdělí pro Nadační fond Trebbia a občanské sdružení Pomozte dětem. Svými obrazy přispěli například zpěvák Karel Gott nebo herečka Jiřina Bohdalová.

Záštitu akci poskytl prezident Miloš Zeman, který je velkým fanouškem Trebbie, a ministr kultury Daniel Herman.

KAROLINA HEJLOVÁ
A ŠÁRKA KABÁTOVÁ

foto: Karolína Hejlová

Veletrh Art Prague nabízí současné domácí umění

PRAHA - Přibližně 600 originálních děl českých umělců je k vidění a koupi v pražském Kafkově domě. Probíhá zde již třináctý ročník veletrhu současného umění Art Prague 2014. Tvorbu 25 tuzemských galerií a šesti jednotlivých umělců mohou návštěvníci přímo v centru Starého města zhlédnout do 16. března.

Vedle tradičních forem dali kurátoři výstav prostor i méně etablovanému vizuálnímu umění. Ve čtyřech podlažích historického domu ukázali veřejnosti malby, kresby, sochařství, ale také street art a experimenty s novými médii. Svá díla zde nechali umístit Jan Švankmajer, Josef Bolf, Kurt Gebauer, Pasta Oner a mnozí další.

„Lidé stále intuitivně hledají krásu. Proto nakupují plazmové televize a laptopy,“ upozornil primátor hlavního města Tomáš Hudeček na vernisáži. „Neuvědomují si, že takové věci rychle ztratí lesk. Skutečné umění vydrží

napořád.“ V rozporu s jeho slovy však Pražané prokázali velký zájem o nekonzumní krásu. Spletitá zákoutí činžovního domu z počátku dvacátého století zaplnili v hojném počtu.

Součástí největší domácí akce svého druhu bylo i vyhlášení ceny 'UniCredit Bank ART PRAGUE Young Award' pro mladé umělce do 35 let. Čestná komise odborníků vyznamenala za dílo v oblasti kresby a konceptuálního umění Nikolu Čulíka. Finanční odměna mu má pomoci v dalším profesním rozvoji.

Mimo tradiční galerijní prezentace nabízí veletrh i řadu doprovodných akcí. Nechybí hudební program, každý den pak festival doplňují tematické přednášky a diskuze. Dnes večer bude Kafkův dům otevřen do 21 hodin v rámci projektu Nocturno. V neděli akce skončí v pozdních hodinách závěrečnou party.

DAVID ŠÍR

Nakladatelství Meandr představilo komiksy Svoboda! a Macanudo 5

PRAHA - Komiksy veselé i ty s válečnou tematikou uvedla Ivana Pecháčková z nakladatelství Meandr spolu se svými hosty na dvojnásobném Uskutečnil se ve čtvrtek 6. března v divadelní kavárně Švandova divadla. Vedle seznámení s nejnovějším českým vydáním Macanuda 5 od argentinského autora Linierse se v rámci letošního 100. výročí založení československých legií znovu připomněl francouzský komiks z minulého roku s názvem Svoboda!, který se odehrává za první světové války.

„Fascinuje mě nekonečná invence Liniera, který je schopen dennodenně vyplodit jeden komiksový strip a dát ho do novin,“ řekla Dely Serrano odpovědná redaktorka komiksu, kterými Liniers od roku 2002 pravidelně zdobí strany argentinského deníku La Nación a prostřednictvím různých postav se ironicky vyjadřuje k aktuálnímu dění.

V současnosti již vyšla devátá knižní kolekce, v ČR jich máme zatím pět. Dvorní překladatelkou je Markéta Pilátová, jež se kvůli cestě do Argentiny nemohla uvezení zúčastnit.

Na akci také promluvil teoretik komiksu Pavel Kořínek o knize Svoboda! od mladých autorů Jeana-Denise Pandanxe a Krise. „Svoboda! je mainstreamový francouzský komiks s nezvykle atmosféricky zvládnutou kresbou a okamžitě zaujme zručnou hrou s barvou,“ uvedl k dobrodružnému příběhu z prostředí československých legií a zároveň projevil lítost nad tím, že v Česku nevěnujeme stejným tématům takovou pozornost, jakou by si zasloužila.

Komiksově dopoledne hudebně provázeli Ondřej Nedvěd na saxofon a Martin Bureš na kytaru.

MAGDALÉNA ROSÚLKOVÁ

Nablýskané sportáky přivezly do Prahy film inspirovaný hrou

PRAHA – Burácení tisíců koňských sil v pražských ulicích v úterý 11. března nemělo být žádnou provokací, ale mělo nalákat veřejnost na slavnostní premiéru nového amerického akčního filmu Need for Speed. Režisér Scott Waugh dostal od Stevena Spielberga za úkol natočit snímek na motivy stejnojmenné herní legendy. Výsledkem je dvouhodinová podívaná plná autentických honiček a létajících milionů.

Konvoj zhruba třiceti silných aut projížděl Prahou mezi třetí a čtvrtou hodinou odpolední. Nejpozoruhodnější kousky na čtyřech kolech byly desetimilionové Lamborghini Aventador, nejvýkonnější produkční Ferrari všech dob – F12 Berlinetta, Pontiac Firebird TransAm z konce 70. let nebo Ford Mustang GT500, který hraje důležitou roli i v samotném filmu.

Snímek se může pochlubit opravdovostí. Tvůrci si dali záležet, aby nemuseli do žádné z nehod a honiček zasahovat počítačovou technikou. Díky tomu vznikly velmi věrohodné, ale přesto skvělé akční záběry, které potěší oko každého fanouška rychlých kol. Hvězdná je také škála vy-

braných automobilů. Kromě již zmíněného Mustanga hraje svou roli také Bugatti Veyron Super Sport, které je zapsáno v Guinnessově knize rekordů za nejvyšší dosaženou rychlost mezi „nezávodními“ auty, určenými pro běžné silnice.

Hlavním hrdinou je automechanik Tobey Marshall (Aaron Paul – známý také jako Jesse Pinkman z populárního amerického seriálu Breaking Bad), právě propuštěný z vězení. Odpykával si dvouletý trest za bezohledné řízení při pouličním závodě, ve kterém zemřel jeho přítel. Tobey se pak vydává na velkou stíhací jízdu napříč Spojenými státy, aby zesnulého kamaráda pomstil v dalším nelegálním závodě.

Cinema City v obchodním centru Nový Smíchov, v jehož podzemním parkovišti byl cíl úterní jízdy Prahou, připravilo pro veřejnost ještě jednu lahůdku: Ve čtvrtek před distribuční premiérou si fanoušci mohli v jednom z kinosálů zahrát hru Need for Speed: Rivals na filmovém plátně, tedy v obrovském měřítku s unikátním zvukem.

KRYŠTOF KOUSAL

Festival Jeden svět vyhrál dokument o rasových vraždách v Maďarsku

PRAHA – Režisérka Eszter Hajdú získala hlavní cenu festivalu Jeden svět za svůj snímek Verdikt v Maďarsku. Dokument o procesu se čtyřmi neonacisty souzenými za rasově motivované vraždy Romů upoutal festivalovou porotu svou syrovostí. Další oceněné filmy se vypovídají například o životě kmene schovaného před světem hluboko v africkém pralese nebo dilematech profesionálního závodníka na snowboardu, který se při přípravě na olympiádu kriticky zraní a při rekonvalescenci musí čelit lobbystickým tlakům. Festival má za sebou svůj první týden v českých kinech, včera skončil v Praze a nyní putuje do dalších 33 měst v republice.

JANA LEICHTEROVÁ

**Časté čtení Fleše
brání tvorbě
pleše!**

Jak se za komunistů sportovalo fér

PRAHA - Český film Fair Play režisérky Andrey Sedláčkové je od tohoto v týdne v kinech. Příběh se odehrává v 80. letech, kdy totalitární režim v Československu následoval příkladu dalších zemí socialistického bloku a podnítil užívání dopingu ve sportu. Ve čtvrtek 6. března se konala předpremiéra filmu spojená s diskuzí, na kterou byli pozváni zástupci Antidopingového výboru ČR, sportovního kanálu České televize či Remigius Machura, bývalý československý atlet, který se kdysi k dopingu přiznal.

Debatu zahájil historik Vít Poláček, který u filmu pomáhal s reáliemi. „Éru dopingu odstartovalo ‚východní Německo‘, které nutilo své sportovce dopovat už v roce 1966,“ vysvětlil a také připomněl rok 1985, kdy Československo zřídilo Ústav národ-

ního zdraví pro vrcholový sport, který užívání dopingu zastřešil. „Film vnímám jako obžalobu doby,“ prohlásil výkonný ředitel ČT sport Jiří Ponikelský. S tím souhlasí i Jiří Lípa, výkonný redaktor ČT a bývalý rozhodčí: „Je mi špatně z toho, že věty, které tady zazněly, doted nemají soudce a nemají ani odsouzení.“

Dalším hostem byl sportovec Remigius Machura, který závodil za Československo ve vrhu koulí. Jako jeden z mála sportovců se kdysi otevřeně přiznal k dopování. K dopingu ho údajně tlačil stát, podlehl na začátku 80. let. „Boj proti dopingu tak, jak je teď nastaven, je pouze fraška,“ tvrdí. „Dokud národ nepochopí, že sportovat pro zdraví je lepší než sportovat pro medaile, těžko můžeme proti dopingu bojovat.“ K filmu Fair

Play se ale staví negativně: „Film na mě působí jako propaganda. Pro mě tu dobu příliš zjednodušuje.“

Scénář k filmu Fair Play napsala sama režisérka Andrea Sedláčková na základě vzpomínek sportovců, kteří v 80. letech aktivně závodili a s dopingem se setkali. Konkrétní osoby, které na scénáři spolupracovaly, ale zůstávají v anonymitě. Kromě dopingu podporovaného státem se film věnuje i tématům úzce spojeným s komunistickým režimem: psychickému nátlaku a vydírání, domovním prohlídkám, výsledkům Státní bezpečnosti, atmosféře vsudy přítomného strachu nebo třeba emigraci přátel a rodiny.

JANA LEICHTEROVÁ

Tři dny v Sopotech: Zlato, stříbro, bronz

SOPOTY – Deset let česká atletická scéna čekala na zlato z halového mistrovství světa. Dlouhý půst ukončil v běhu na 400 metrů Pavel Maslák, který na víkendovém šampionátu v polských Sopotech navázal na desetibojaře Romana Šebrleho. Kromě něj na cenné kovy dosáhli také tyčkaři Jan Kudlička a Jiřina Svobodová.

Třiatřicetiletý čtvrtkař suverénně vyhrál semifinále a zařadil se tak k největším favoritům. V boji o medaili se na startovní dráze představil jako jediný běžec bílé pleti, svým soupeřům však nedal šanci a systémem start-cíl závodu dominoval. V historických tabulkách dokonce zaostal pouze o dvě desetiny za evropským rekordem Thomase Schönleba z roku 1988.

O druhou medaili se postaral Jan Kudlička, který se na podobně velké akci vůbec poprvé v kariéře postavil na stupně vítězů. Musel k tomu přeskočit latku vysokou 580 cm, čímž zároveň posunul svůj osobní rekord. Stejná hodnota stačila i na zlato, Kudlička však doplatil na horší zápis z předchozích výšek. „Myslel jsem, že bude

Čerstvý mistr světa Pavel Maslák

Foto: archiv

medaile jednodušší, venku v Moskvě na ni bylo potřeba 582 cm. Ale placka je placka, nikdo už se neptá, za kolik

byla,“ radoval se šestadvacetiletý atlet. V poslední den šampionátu doplnila své mužské protějšky stříbrem i Jiřina

Svobodová, čímž Česko zkompletovalo sbírku cenných kovů. Svobodová postupovala soutěží bez chyby, zasekla se

až na výšce 470 cm. Tu překonala na druhý pokus, což ji v konečném důsledku připravilo o ještě lepší umístění. Ani jedna z tyčkářek už nedokázala přeskočit 475 cm, první místo tak brala Yarisley Silvaová z Kuby, jež jako jediná zvládla předchozí latku bez zaváhání.

Nezdarem naopak skončila finálová účast pro běžce Filipa Holušu a Lenku Masnou, kteří se umístili shodně na šestém místě, Holušu ale nakonec diskvalifikace jednoho ze soupeřů posunula do elitní pětky. Na dobrý výsledek si dělala zásluku také Denisa Rosolová, již však v semifinále nešťastně srazilila k zemi nizozemská soupeřka a medailový sen se rozplynul.

Dlouho se zdálo, že diváci v Sopotech neuvidí padnout jediné světové maximum. V samotném závěru programu však americká mužská štafeta na 4x400 m překonala patnáct let starý rekord svých krajanů a časem 3:02,13 přepsala historické tabulky. Spojené státy ovládly i pořadí národů dle počtu medailí, Česká republika skončila společně s Francií a Kubou na děleném sedmém místě.

DOMINIK JAKUBEC

Čeští biatlonisté na olympijský úspěch nenavázali, ve Slovinsku je zbrzdily nemoci i únava

POKLJUKA – Vyčerpání se po medailových žních v Soči projevilo i u českých biatlonistů. Ti bojovali ve slovinské Pokljuce nejen se svými soupeři, ale také se zdravotními problémy. Veroniku Vítkovou večer před nedělním závodem s hromadným startem zaskočila viróza a trojnásobný medailista z OH Ondřej Moravec se potýkal s únavou. Ani jednomu se tak nepodařilo umístit se v první desítku. Nejblíže byla Vítková, která obsadila jedenáctou pozici, Moravec skončil o příčku níže.

Kvůli absenci nemocné Gabriely Soukalové se zraky českých fanoušků ubíraly právě na Veroniku Vítkovou. Ta se na start nedělního závodu na 12,5 km postavila s počinající virózou. Navzdory tomu skvěle zvládla úvod a po první bezchybné střelbě dokonce vedla. V kaž-

dé z následujících položek však udělala po jedné chybě a na desáté místo v cíli ztratila devět vteřin. „Ta poslední dvě kola už byla strašná. Když se pak kolem mě prohnala Tora Bergerová, vůbec jsem ji nezachytila a hned mi utekla,“ komentovala svůj výsledek Vítková, která byla v tomto závodě jedinou českou zástupkyní.

Pro prvenství si suverénně dojelela trojnásobná olympijská vítězka, Běloruska Darja Domrachevová. Další dvě medailové pozice obsadily Finka Kaisa Mäkäräinenová a Norka Tora Bergerová.

Zatímco Vítková se v průběhu závodu propadala, Ondřej Moravec se z devatenácté pozice, která mu náležela po první střelecké položce, propracoval až na příčku dvanáctou, čímž předvedl nejlepší výkon v poolympijské části závodů Světového poháru.

Druhému českému reprezentantovi v tomto závodě, Jaroslavu Soukupovi, se tolik nedařilo. Naději na lepší umístění mu vzala nepovedená střelba – terč minul hned pětkrát. Celkově si po sobotním 11. místě ze stíhacího závodu pohoršil a skončil na třiatřicáté pozici. „Tu ležku umí střilet daleko líp,“ vyjádřil se na účet Soukupa trenér Ondřej Rybář.

O vítězství na patnáctikilometrové trati se téměř do poslední chvíle rvala trojice Ferry, M. Fourcade a Ustugov, kteří se zaskvěli čistými střeleckými položkami. Nejvíc sil měl nakonec švédský veterán Ferry, jenž si ve svých pětatřiceti letech dojel pro sedmé vítězství ve Světovém poháru v kariéře, a správil si tak chuť po nevydařených olympijských hrách.

MARTINA VÁLKOVÁ

Ve Slavii skončil trenér Miroslav Koubek, nové vedení přivedlo Nizozemce Pastoora

PRAHA – Osmým trenérem červeno-bílých za poslední čtyři sezony se v pondělí 3. března stal Alex Pastoor. Nahradil tak Miroslava Koubka, který Slavii vedl od loňského podzimu. Trenérská rošáda však není jedinou personální změnou v táboře sešivaných.

Koubek přišel do Slavie v průběhu podzimní části a na lavičce nahradil neúspěšného Michala Petrouše. Postupně se mu podařilo zlepšit obrannou hru Pražanů, boji o záchranu se však během své krátké mise nevyhnul. Jaro navíc Koubek načal pětigolovým debaklem

v Olomouci, ale po následné výhře nad Duklou nic nenaznačovalo tomu, že by měl svůj tým opustit. Kvůli angažmá ve Slavii se navíc vzdal svého působení u reprezentace do 19 let.

Klubovní funkcionáři přesto sáhli ke změně a společně s Koubkem odvolali i celý realizační tým. Asistenty nového trenéra Pastoora, který během své sportovní kariéry prošel kluby jako FC Volendam nebo SC Heerenveen, se stali bývalý brankář Oldřich Pařízek a Martin Poustka, dosavadní kouč mládeže a někdejší trenér A-týmu Slavie. Premiéra na

lavičce pražského klubu jim však výsledkově nevyšla, sláviské totičky prohráli v Teplicích gólem Jana Hoška z 86. minuty 0:1.

Nejstarší český klub začíná zeměměřeni i na dalších postech: ředitele Karola Kisela doplnil v čele sportovního úseku bývalý ruský reprezentant Igor Kornějev a spekulace o vstupu ruského investora do pražského týmu se tak začínají potvrzovat. Na pozici mluvčího navíc Soňu Nouzakovou vystřídal dlouholetý komentátor Jiří Vrba.

GUSTAV ONDREJČÍK

Sparta si pojistila vedení v lize

PRAHA – Ve šlágru 19. kola Gambrinus ligy na sebe narazily pražská Sparta a Viktoria Plzeň. Západočeši chtěli zdramatizovat boj o titul, utkání však dohrávali pouze v devíti hráčích a po Příkrýlově brance z úvodu duelu prohráli 0:1. Spartané jsou s náskokem osmi bodů na čele tabulky, třetí Teplice mají na Plzeň devítibodovou ztrátu. Viktoria se tak může s klidnou hlavou soustředit na boje v osmifinále Evropské ligy, jež zahájí již dnes večer ve francouzském Lyonu.

DOMINIK JAKUBEC

stalo se

Snowboardistka Eva Samková, olympijská vítězka ze Soči, se zranila při úterním tréninku ve švýcarském Veysonnaz. Ošklivý pád odnesla lehkým otřesem mozku, zlomeninou kotníku a vykloubeným ramenem.

Čechům se na turnaji v Indian Wells příliš nedařilo. Nejlepšího výsledku dosáhla Petra Kvítová, která se s turnajem rozloučila až po osmifinálové prohře 0:2 se Slovenkou Cibulkovou.

pozvánka

V severočeském Harrachově se od 13. do 16. března uskuteční mistrovství světa v letech na lyžích. Všichni skokané jsou již od středy na místě, vysoké teploty konání šampionátu neohrožily.

V neděli 16. března odstartuje v australském Melbourne nová sezona závodů formule 1. Loňské vítězství bude obhajovat Lewis Hamilton ze stáje Mercedes.

Chodov je na pokraji vyřazení, ničí ho absence Baráka

CHODOV – Čtvrtfinále play-off florbalové extraligy vrcholí. Do dalších bojů bez potíží postoupil středoševický Tatran, dále jde i Mladá Boleslav. Blízko vyřazení jsou naopak favorité z Chodova. Ti včera prohráli v domácím zápase s Otrokovicemi 2:6. Týmu ze Zlínka tak chybí pouze jedno vítězství k největšímu úspěchu v historii klubu.

Vítězové základní části ze Střešovic podle předpokladů nedali šanci Spartě a vyhlíželi svého semifinálového soupeře. Na další díl vyřazovací části se již těší i BILLY BOY Mladá Boleslav, která prohrála s pražskými Bohemians první zápas, ale nakonec sérii ovládla 4:1. Vyrovnanější je moravská bitva mezi obhájci titulu z Vítkovic a Buldoky z Brna. Navrch mají zatím za stavu 3:2 hráči z kraje rytíře Vítky, brněnští ale budou mít v dalším utkání výhodu domácího prostředí.

Velké překvapení je na spadnutí v souboji mezi Chodovem a Panthers Otrokovice. Šance loňských účastníků superfinále z pražského Jižního Města, kteří byli před začátkem série obrovskými favority, likvidují zranění jejich opor. Vedle Petra Pražáka a Tomáše Sýkory chybí Pražanům zejména brankář Jan Barák. Chodovská legenda kvůli zdravotním problémům do play-off ještě nezasáhla a jeho náhradník, zkušený Martin Zich, zatím s výjimkou vychytaných nájezdů ve čtvrtém utkání nepřevádí nijak oslnivé výkony.

DOMINIK HRUBÝ

Čtrnáctideník Fleš je produktem studentů prvního ročníku žurnalistiky UK FSV

Šéfredaktor: Dominika Píhová

Editoři: Karolína Vodičková, Andrea Kubová, Petra Dvořáková,

Martina Kramerová

Korektoři: Tomáš Lichnovský, Ditta Kotoučová, Petr Mareš,

Marek Opatrný

Redakce: Ondřej Voska, Jan Řápek, Eliška Pokorná,

Veronika Čáslavská, Alan Lexa, Andrea Kubová, Gabriela Kabátková,

Karolína Hejlová, Matěj Skalický, Adam Vrána, Oliver Jahn,

Vojtěch Tkáč, Tomáš Hába, Petr Mareš, Petra Dvořáková,

Jana Leichterová, Dominika Vřešťálová, Iurii Naumenko,

Šárka Kabátová, Dominika Píhová, Karolína Vodičková, Petr Liška,

Ditta Kotoučová, Dominik Hrubý, Gustav Ondrejčík, Tomáš Lichnovský,

Kryštof Kousal, Martina Válková, Dominik Jakubec, Marek Opatrný,

Anna Rejčová, David Šír, Magdaléna Rosůlková, Martina Kramerová